

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 4 juni 1917 kl. 8 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion om ändringar i § 104 regeringsformen och § 69 riksdagsordningen.

Närvarande: Herrar Edén, Clason, Bellinder, K. J. Ekman, Mannheimer, von Geijer,* von Mentzer, Olof Olsson, Stadener, von Bahr, von Zweigbergk, Larsson i Västerås, Magnusson i Tumhult, Räf, Hallén, Ericsson i Vallsta, Kropp, Karlsson i Mo,* Törnkvist och Gustafsson i Brånsta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 437, av herr *Månsson m. fl.*, hemställa motionärerna, att riksdagen måtte såsom vilande antaga följande grundlagsändringar:

att i regeringsformens paragraf 104 orden: »eller någon allmän överläggning därom uti nämnden förefalla» måtte utgå;

att i riksdagsordningens paragraf 69 första mom., orden »vart tredje år» ersättas med »varje år»;

att i riksdagsordningens paragraf 69 andra mom. måtte i stället för den nuvarande (»Nämndens — — — föreskrivas») erhålla följande lydelse:

»Nämndens ledamöter tillfrågas först: skall omröstning anställas till uteslutande av någon bland högsta domstolens ledamöter? Besvaras denna fråga enhälligt med *nej*, bliva högsta domstolens samtliga ledamöter bibehållna. Besvaras den åter av någon nämndens ledamot med *ja*, skall slutna omröstning företagas angående den eller, om flera nämnas, angående varje särskild högsta domstolens ledamot, som föreslås skola entledigas, varvid den eller de, för vilkas avskedande minst hälften

av nämndens samtliga ledamöter röstat, anses vara från riksdagens förtroende uteslutna; och förhållas därefter såsom i regeringsformens paragraf 103 vidare föreskrives.»

Med avseende på de skäl motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Motionen avser ändring i vissa grundlagsbestämmelser angående den s. k. opinionsnämndens verksamhet, i syfte *dels* att densamma skall tillsättas varje år, *dels* att vid dess sammanträden diskussion måtte få förekomma, *dels* att den nu föreskrivna kvalificerade majoriteten för beslutsfattande må bortfalla.

Utskottet erinrar, att den kontroll över högsta domstolens ledamöter, som genom bestämmelserna om opinionsnämnden tillerkänts riksdagen, saknar motsvarighet i främmande länder, och att de regler för nämndens verksamhet, som grundlagarna föreskriva, tillkommit för att garantera, att utövningen av denna kontroll icke skall medföra fara för domaremyndighetens självständighet. Dessa garantier finner utskottet böra bibehållas, så mycket mera som — så vitt utskottet har sig bekant — erfarenheterna i fråga om nämndens verksamhet icke givit vid handen, att några ändringar i den av motionärerna föreslagna riktningen skulle vara behövliga.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 juni 1917.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.